

12 Mart 1921'den Bugüne İSTİKLÂL MARŞI

Erbay KÜCET
Sosyal Hizmetler Müdür Yardımcısı

İstiklal Marşı'nı değerlendirirken yazıldığı dönemi gözönünde bulundurmak gerekmektedir. Yurdumuzun düşman işgaline uğradığı felaket günlerimizde hazırlanan marş ile birlikte düşmana karşı Anadolu'da tutuşan heyecan korunacak; vatan sevgisi ve inancı canlı tutulacaktır.

İşte böylesi bir ortamda zamanın Genelkurmay başkanı **İsmet (İnönü) Paşa** Maarif Vekaletine diğer milletlerin bir milli marşı olduğunu bizim de bir marşımızın olması gerektiğini belirttikten sonra Maarif Vekaleti konuyla ilgili bir yarışma açtı. Yarışmaya bugün elimizde olmayan 734 şiir katıldı. Bunlardan 6 tanesi seçici kurul tarafından beğenildi. Ancak, daha sonra yapılan incelemeler neticesinde bu şiirlerin milletimizin ruhunu tam olarak ifade edemediğine karar verilerek marş değerinde bulunmamıştır.

Burdur milletvekili **Mehmet Akif**'in yarışmaya konulan 500 lira ödülün rahatsız olduğu için yarışmaya katılmaması üzerine Maarif Vekili **Hamdullah Suphi** devreye girerek şairin yakın dostu Balıkesir milletvekili **Hasan Basri Çantay**'dan yardım istemiştir.

Hasan Basri bey bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

"Akif Bey'in yanımda olduğu bir zaman, elime bir kağıt parçası alarak, onun dikkatini çekecek bir tarzda yazmaya başladım.

- Ne yazıyorsun?
- Marş... İstiklal Marşı yazıyorum.
- Yahu sen ne adamsın? Seçilecek şiire para ödülü verileceğini bilmiyor musun? İçinde para olan bir işe nasıl katılıyorsun?
- Yarışma kaldırıldı. Seçilecek şiire ne para verilecek ne de herhangi bir ödül. Maarif Vekili bana güvence verdi.
- Ya, o halde yazalım."

Yarışmaya katılan yüzlerce şiirin beğenilmemesi, bir milleti temsil edecek, onun karakterinin sembolü olacak değerde bulunmaması **Akif**'in haklılığını göstermiştir. **Akif**, yarışmadan önce dostlarına zaman zaman kaleme aldığı mısraları okuduğundan dostları biliyorlardı. Görev kendisine tevdi edilince bugün Ankara Hacettepe'de bulunan ikamet ettiği mütevazı **Taceddin Dergahı**'nın odasında iç sükunetine çekildi. O uhrevi hava içerisinde milletin azmiyle, iradesiyle kendi sanatını birleştirdi ve şiirini tamamladı. 48 saat sonra tamamlanan **İstiklal Marşı**, imzasız olarak seçici kurula sunuldu. Maarif Vekili **Hamdullah Suphi**, daha önce seçilen 6 şiirle birlikte yeni şiiri ordu komutanlarına gönderdi. Onlardan, şiirlerin askerlere okunmasını, beğenilenlerin sıralanmasını istedi. Kısa sürede istenilen çalışma sonuçlanmış, hepsi **Mehmet Akif**'in şiirini birinci sıraya almışlardı.

Bundan sonraki iş **İstiklal Marşı**'nı alıp Meclis'e getirip kabul ettirmektir. İlk olarak

1 Mart 1921 günü meclis ikinci oturumunda ele alınan marş o gün alkışlar arasında okundu, ancak oylama yapılmadı. Şiirle ilgili konuşmalar ve oylanması Meclis'in **12 Mart 1921** günü öğle sonrası yapılan oturumunda yapıldı. Bazı milletvekilleri, bir komisyon kurularak şiirin yeniden incelenmesini, bazıları da hemen görüşülüp karara bağlanmasını istediler. Yapılan tartışmalardan sonra, şiirin kabulü için verilen 6 önerge benimsendi ve **İstiklal Marşı** çoğunlukla kabul edildi.

İstiklal Marşı Tahlil Denemesi

"Kahraman Ordumuza"

Öncelikle **İstiklal Marşı'nı** okurken ve dinlerken "Kahraman Ordumuza" ithaf edildiğini ve önemini hatırdan çıkarmamak gerekmektedir. O kahraman ordu ki, marşın yazıldığı çetin mücadele yıllarında kadın erkek her ferdiyle bütün milletin kendisidir. Demek ki "Kahraman" kelimesi sadece ordu ve askerlerimizi değil aynı zamanda "Kahraman Milletimize" anlamı da taşımaktadır.

**Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.**

"Korkma!" ifadesi zihinleri, gönülleri, yürekleri bir çığlık halinde doldurarak gelmektedir. Bu hitap ile başlanması manidardır. Batı devletlerinin silahlandığı Yunanlılar Anadolu içlerine yürümüş, Birinci İnönü Muharebesi, iç isyanlar ve bunların bastırılması gibi